

část vyrovnání není splněna. Nebylo tedy třeba, aby žalobce v dopise uvedl, které splátky nebyly zaplacený. Žádal-li žalobce omylem kvoty za měsíce leden a únor 1934, musel žalovaný při obyčejné pozornosti a bedlivosti věděti, že jde o omyl, že se může jednat jenom o splátky za měsíce červen a srpen 1933, jelikož ty nebyly zapraveny. Při nejmenším bylo povinností žalovaného, který jest obchodníkem, aby se za účelem vyjasnění tohoto omylu přesvědčil, zda jsou zaplacený všechny splátky a zda žalobce neprávem požaduje ještě nějakou nezaplacenou část dlužného obnosu. Žalovaný však nevěnoval věci potřebnou a náležitou péči a zavínil výhradně jen sám, že vyrovnání nesplnil a poskytnutou mu dodatečnou lhůtu nedodržel. Omyl, který se žalobci v dopise ze dne 26. února 1934 sběhl, nemá při uvedeném stavu věci za následek, že žalovaný je zproštěn své platební povinnosti plynoucí z nesplnění vyrovnání.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nejvyšší soud schvaluje právní názor odvolacího soudu (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), že nejde o omluvitelný omyl žalovaného, a stačí odkázat po té stránce na důvody napadeného rozsudku, k nimž se dodává, že u žalovaného nešlo vůbec o omyl, neboť, upomínal-li ho žalobce dopisem ze dne 26. února 1934 o splnění vyrovnání a poukazoval-li při tom na nezaplacené splátky za měsíce leden a únor 1934, ač splatnost poslední vyrovnací splátky připadala již na měsíc prosinec 1933, musil přece žalovaný na první pohled bez dlouhého uvažování seznati, že se žalobce v označení měsíců mýlí. Když § 67 vyr. ř. nenařizuje, aby upomínací dopis obsahoval také přesné určení splátek, což i dovolatel sám připouští, pak takový zřejmý omyl věřitele v označení měsíců nemůže upomínku z tohoto důvodu zbaviti kvalifikace uvedené v § 67 vyr. ř. Podle § 1429, druhá věta obč. zák. odůvodňuje sice kvitance o pozdějším opětujícím se plnění domněnku, že i lhůty dříve prošlé byly zapraveny, avšak z toho nelze obdobou vyvozovati, že to platí též o upomínce v ten způsob, že upomenul-li věřitel dlužníka o později splatné plnění, platí i tu domněnka, že plnění dříve splatné bylo také zaplacené. Prodlení žalovaného s placením splátek za měsíce červen a srpen 1933 nelze omluviti ani tím, že jest neprotokolovaným obchodníkem a nevede knihy, kdežto žalovanému prý jako protokolovanému obchodníku se takový omyl přihoditi nesmí, neboť tím není vyvráceno, že žalovaný mohl již i jen při průměrné dbalosti (§ 1297 obč. zák.) po obdržení upomínky seznati, že věřitel se v označení měsíců mýlí a že jde ve skutečnosti o nezaplacené splátky za měsíce červen a srpen 1933.

Čís. 15475.

Zásady, že se závaznost skripturního směnečného aktu nezrušuje zánikem konkrétního směnečného závazku podle občanského práva, jest užití i na rukojemský závazek.

Ústní ujednání, že rukojemský závazek bude sloužiti ke krytí nového závazku, má též právní účinek jako vystavení nové směnky.

(Rozh. ze dne 7. října 1936, Rv II 613/36.)

Stejně: Sb. n. s. čís. 14511.

V námitkách proti směnečnému platebnímu příkazu uvedl žalovaný, že zápůjčka 20.000 Kč, za niž se směnečně zaručil, byla žalobci (jeho indosantu) hlavním dlužníkem zaplacená. Po zaplacení této zápůjčky vypůjčil si hlavní dlužník od indosanta žalobcova sice ještě další částku 10.000 Kč, která jest na něm, žalovaném, nyní vymáhána, ale za tuto zápůjčku se již žalovaný, jak tvrdí, nezaručil a směnka byla věřitelem vyplněna svémocně a proti jeho vůli. **N i ž š í s o u d y** ponechaly směnečný platební příkaz v platnosti, **p r v ý s o u d** z těchto důvodů: Žalovaný ujednal s věřitelem ještě dříve, než tento hlavnímu dlužníku dalších 10.000 Kč zapůjčil, že směnečná záruka daná pro první zápůjčku per 20.000 Kč bude platiti i pro další zápůjčku 10.000 Kč. I když pak původní zápůjčka 20.000 Kč zaplacením zanikla, nebyla tím ještě zrušena závaznost podpisu žalovaného na sporné směnce jako skripturního aktu samého, a tím, že žalovaný dal později souhlas k tomu, aby garanční závazek dle původní směnky platil i pro pozdější zápůjčku 10.000 Kč hlavnímu dlužníku poskytnutou, vznikla nová směnečná obligace. Trvající abstraktní směnečný závazek byl tu základem nového konkrétního směnečného závazku (viz zásady obsažené v rozhodnutí čís. 14511 Sb. n. s.). Proto nebyla tedy sporná směnka vyplněna neprávem a proti úmluvě ujednané mezi věřitelem a žalovaným a jest proto žalovaný jako ručitel na směnce podepsaný povinen směnečnou pohledávku zaplatiti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Třeba sice přisvědčiti právnímu názoru žalovaného, že původní závazek zaplacením zapůjčené částky 20.000 Kč zanikl a že tím zaniklo i právo cedenta — indosanta Aloise K. směnečný rukojemský závazek proti žalovanému uplatňovati, pokud jde o krytí tohoto původního závazku. Žalovaný však sjednal s Aloisem K. ústní úmluvu, podle které měla směnka sloužiti ke krytí nového závazku ze zápůjčky do výše 10.000 Kč. Touto úmluvou věřitel nabyl práva uplatňovati směnečný rukojemský závazek dovolatele do této výše. Právní existence směnky jakožto cenného papíru, v němž jest abstraktní závazek ztělesněn, nezanikla a není právní překážky, aby tohoto — abstraktně ještě existujícího — směnečného závazku bylo úmluvou stran použito ke krytí nového obecnoprávního závazku. Tato právní zásada jest vyslovena v rozh. čís. 14511 Sb. n. s. Mýlí se žalovaný, když vyvozuje, že tuto právní

zásadu nelze aplikovati na rukojemský závazek, protože obecnoprávní pravidlo vyžaduje k platnosti takového závazku písemné formy, která by byla podle názoru dovolatelova zachována podpisem nové směnky, ne však ústní dohodou o účinnosti staré směnky. Z uvedené právní zásady vyplývá, že tato dohoda má i v tomto směru tentýž právní účinek jako vystavení nové směnky — převzetí nového směnečného závazku — a jest lhostejné, zda jde o směnečné krytí rukojemského nebo přímého dluhu a zda jest sám směnečný závazek rukojemským závazkem.

Čís. 15476.

Nomozno počať zemedelské vyrovnacie pokračovanie, ak pôvodní dlžníci spolu s pristúpivšími solidárnymi dlžníkmi ponúkli spoločne minimálnu kvótu. Veriteľ má právo požadovať od každého dlžníka — vynímajúc nerozvedených manželov (§ 13 vl. nar. č. 76/1936 Sb. z. a n.) — úplnú minimálnu kvótu až do zaplatenia celej pohľadávky.*)

(Rozh. zo 7. októbra 1936, R III 618/36.)

Rekurzný súd usnesenie súdu prvej stolice zmenil a návrh na počatie zemedelského vyrovnacieho pokračovania zamietol. Dôvody: Navrhovatelia I.—V., z ktorých len I. a II. sú nerozvedení manželia, ponúkli svojim veriteľom minimálnu kvótu podľa § 6 (2) č. 1 vl. nar. č. 76/1936 Sb. z. a n., pri čom v návrhu uviedli, že III., IV. a V. navrhovatelia prevzali dlžoby I. a II. navrhovateľov, z čoho plynie, že za tieto dlžoby ručia spolu s nimi solidárne. Podľa § 21 vyr. por., ktorý je pozmenený §om 13 vl. nar. č. 76/1936 Sb. z. a n. len dotyčne nerozvedených manželov, má veriteľ pri solidárnych dlžníkoch právo požadovať od každého dlžníka úplnú minimálnu kvótu až do zaplatenia celej pohľadávky (Úr. sb. č. 1290). Dlžníci ponúkli však všetkým veriteľom len minimálnu kvótu spoločne. Nebolo preto podľa § 4 č. 5 vyr. por. a § 6, odst. 2 vl. nar. č. 76/1936 Sb. z. a n. počatie zemedelského vyrovnacieho pokračovania prípustné. Pretože nejde o formálnu vadu vyrovnacieho návrhu, lež o jeho nezákonný obsah, bolo treba rekursu veriteľa vyhovieť a zmenou napadnutého usnesenia návrh zamietnuť, bez vrátenia k oprave podľa § 3, odst. 2 vyr. por.

Najvyšší súd rekurs navrhovateľov zamietol.

Dôvody:

Napadené usnesenie rekursního soudu odpovídá stavu věci i zákonu.

Správným jest právní stanovisko rekursního soudu, že navrhovatele jest pokládati za solidární dlužníky, neboť z jejich návrhu na zahájení zemědělského vyrovnacího řízení je patrné, že navrhovatelé III. až V. převzali dluhy svých rodičů — navrhovatelů I. a II. Ručí tedy jednotlivý

*) Srov. Úr. sb. č. 1290, Sb. n. s. č. 11825.